

REFERAT

Emne Møde i Styrelsen for Patientsikkerheds Råd vedrørende Alternativ Behandling (SRAB)

Mødedato Fredag den 29. april 2022, kl. 13-16

Sted Styrelsen for Patientsikkerhed, Islands Brygge 57,
2300 Kbh. S., Auditorium

29. april 2022

Deltagere Medlemmer af SRAB:

Bente Møller, Styrelsen for Patientsikkerhed (formand)
Sara Breum Müller, Sundhedsministeriet - *afbud*
Amila Nuhanovic, Sundhedsministeriet
Steffen Bager, Lægemiddelstyrelsen
Lasse Elbrønd Skovgaard, Danske Patienter
Line Lund, Danske Patienter
Geert Amstrup, suppleant fra Lægeforeningen
Mette Lunde, Dansk Sygeplejerråd - *afbud*
Anna Iben Hollensberg, DSOM
Anette Hansen RABForum
Lene Rohde, RABForum
Benny Hansen, RABForum
Lotte Odsgaard, RABForum
Nana Hellsten, Sundhedsrådet
Stine Aagaard Matieu, Sundhedsrådet
Jesper Hollensberg, Sundhedsrådet
Manuela Lærke, Sundhedsrådet
Anja Funder, LNS
Henrik Lindholm, LNS
Lillian Wong, LNS - *afbud*
Mogens Ehrich, LNS
Anette Ulstrup, Forbrugerrådet

Sagsnr. SJ-STD-AMMN/
Reference AMMN
T +4572269483
E [E-mail]

Observatørpost:

Helena Bendixen, IMCC Integreret Sundhed – *afbud*

Yderligere deltagere fra Styrelsen For Patientsikkerhed:

Mette Braad Sander, specialkonsulent
Amanda Moosdorf Nielsen, fuldmægtig
Jens Vikner, specialkonsulent
Eva Merete Benfeldt, sektionsleder
Pernille Ann Kjersgaard, fuldmægtig

1. Velkomst v/Styrelsen for Patientsikkerhed og præsentation af nye medlemmer.

På vegne af Styrelsen for Patientsikkerhed bød Bente Møller velkommen. Herefter var der en kort præsentationsrunde.

2. Præsentation af forskningsprojekt Scleroseforeningen

Erhvervs-ph.d.-studerende Sofie Olsgaard Bergien fra Scleroseforeningen fortalte om erfaringer og resultater fra det forskningsprojekt, som modtog penge i forbindelse med den første udmøntning af forskningspuljen fra Finansloven 2018.

Projektet havde fokus på samtidig brug af lægeordineret medicin og kosttilskud/naturlægemidler blandt mennesker med multipel sclerose.

Formålet med projektet var bl.a. at tilvejebringe og formidle viden, der kan informere og forbedre dialogen mellem patienter med multipel sclerose og deres behandlere om samtidig brug af lægeordineret medicin og kosttilskud /naturlægemidler ([Tal med din behandler: Naturmedicin og kosttilskud | Scleroseforeningen](#)). Se vedhæftede præsentation.

3. Orientering fra Styrelsen for Patiensikkerhed

- a. [Orientering om finanslovsmidler fra 2018 herunder udmøntning af forskningspuljen i december 2021](#)
[Forskning i alternativ behandling modtager støtte - Styrelsen for Patientsikkerhed \(stps.dk\)](#)
[Støtte til forskning i alternativ behandling | Sundhedsministeriet \(sum.dk\)](#)

I finansloven for 2018 var der afsat en pulje på 4 mio. kr. målrettet forskningsprojekter inden for alternativ behandling. Primo 2019 blev der udmøntet knap 2.5 mio. kr. til to projekter. Derudover er der kommet knap 1 mio. kr. retur, som var tilovers fra forskningsprojekter i alternativ behandling, der i sin tid fik midler fra puljen, som var afsat i finansloven 2016. Der var således tilsammen 2.5 mio. kr. tilbage.

Restpuljen blev i juni 2021 opslået på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside, og ved ansøgningsfristen den 1. oktober 2021 var der kommet 11 ansøgninger. Styrelsen for Patientsikkerhed har på baggrund af en forskningsfaglig vurdering fra Innovationsfonden valgt at tildele støtte til følgende tre projekter:

- Center for Kræftforskning, Kræftens Bekæmpelse, vil se nærmere på brug af alternativ behandling blandt kræftpatienter samt association med overlevelse efter brystkræft.
- Onkologisk Afdeling, Sygehus Lillebælt, vil arbejde med udvikling og implementering af personorienteret dialog om komplementær og alternativ behandling i kræftbehandlingsforløb.

- Statens Institut for Folkesundhed, SDU, vil undersøge brugen af komplementær og alternativ behandling blandt mennesker med kroniske smerter i Danmark.

I 2018 modtog STPS 800.000 kr. til projekter igangsat af SRAB, hvor nogle af dem er blevet brugt på forskellige projekter. Styrelsen havde på mødet i SRAB i september 2021 opfordret til, at de enkelte foreninger overvejede, hvad de resterende midler kunne bruges til. Styrelsen har dog ikke modtaget nogle input vedr. dette. Styrelsen opfordrede derfor igen til, at de enkelte foreninger kan give en tilbagemelding, hvis de har forslag til specifikke projekter.

b. Orientering om møde i Kontaktgruppen for Kosttilskud den 4. marts 2022

Styrelsen orienterede om et møde i Kontaktgruppen for Kosttilskud. Mødet omhandlede følgende:

- Forventninger til egenkontrol vedrørende pesticidrester.
- Aminosyreforskningsprojekt
- Opdatering af bekendtgørelse om tilsætning af visse andre stoffer til fødevarer.
- Regulering af hydroxyanthracenderivater (HAD) og monacoliner i rød gærriis.
- Nyt fra EU, herunder en status på front-of-pack nutritional labeling (FOPNL) og ernæringsprofiler samt Kommissionens task force om maksimumsgrænser for vitaminer og mineraler. Se vedhæftede præsentation.

c. Orientering om forespørgsler til sundhedsministeren vedr. autorisation af akupunktører og videnscenter for alternativ behandling.
[Forespørgsel nr. F 42, Folketinget 2021-22 \(folketingstidende.dk\)](#)
[Forespørgsel nr. F 43, Folketinget 2021-22 \(folketingstidende.dk\)](#)

Tirsdag d. 17. og torsdag d. 19. maj vil der på baggrund af de ovenstående forespørgsler være drøftelser i Folketinget om henholdsvis autorisation af akupunktører og forslag til videnscenter for alternativ behandling. Dette kan følges eller ses efterfølgende via folketingets hjemmeside: [Tv fra Folketinget / Folketinget \(ft.dk\)](#).

Morgen Ehrich fra LNS kommenterede, at det tidligere Videns- og Forskningscenter for Alternativ Behandling (ViFAB) efter hans opfattelse var en dysfunktionel virksomhed, hvor alternative behandlere og medarbejdere fra det etablerede system ikke formåede at nå hinanden kommunikationsmæssigt, hvorfor ViFAB ikke opfyldte sit formål. Mogens ønsker ikke, at et muligt fremtidigt videnscenter kommer til at ligne ViFAB.

d. Status for registrering af nåleakupunktører.
[Nåleakupunktur på brystkassen - Styrelsen for Patientsikkerhed \(stps.dk\)](#)

Styrelsen orienterede om, at der pr. 25. marts 2022 var registreret 486 nåleakupunktører. Heraf er 229 autoriserede sundhedspersoner, mens 257 er ikke-autoriserede behandlere. Deraf har 230 som minimum en uddannelse, som svarer til

en RAB-registrering, mens 27 havde mindre uddannelse. Anja Funder fra LNS kommenterede, at de 27 personer, som endnu ikke opfyldte kravene til en RAB-registrering formentligt er studerende, der har taget kurset for at kunne udføre akupunktur på brystkassen ifm. deres uddannelse.

Lotte Odsgaard fra RABForum spurgte, hvor længe First-8 kommer til at udbyde sikkerhedskurset. Hertil svarede styrelsen, at First-8 har vundet udbuddet i 4 år. Manuela Lærke fra Sundhedsrådet spurgte til hyppigheden af kurser. Anja Funder svarede, at der som minimum skal afholdes et kursus i kvartalet på hver side af Storbæltsbroen.

4. Orientering fra underudvalg

a. Rådgivende udvalg

Der blev afholdt møde om formiddagen den 29. april 2022, hvor Rådgivende udvalg bl.a. drøftede samarbejdet mellem STPS og paraplyorganisationerne, udarbejdelsen af et nyt kommissorium for SRAB, hygiejnestandarder og journalføring.

Ved nedlukning under coronapandemien oplevede Sundhedsrådets og RAB-Forums bestyrelser, at en af begrundelserne for, at alternative behandlere ikke måtte have patienter, blev udlagt til at være, at de ikke havde hygiejnestandarder som i det konventionelle sundhedsvæsen. Sundhedsrådet og RAB forum ønsker derfor at udarbejde nogle hygiejnestander, der kan indgå i uddannelsen af registrerede alternative behandlere.

Styrelsen fortalte, at der ikke er specifikke krav til hygiejne ifm. udøvelse af alternativ og komplementær behandling. Der kan dog opfordres til desinfektion af hud og anvendelse af sterile éngangsnåle ved akupunkturbehandling. Styrelsen opfordrede til almindelig god hygiejne og henviste til den nationale kliniske retningslinje: [Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om generelle forholdsregler i sundhedssektoren \(ssi.dk\)](#) udarbejdet af Central Enhed for Infektions-hygiejne hos SSI.

Styrelsen oplyste, at arbejdet med at revidere kommissoriet for SRAB fortsat ligger stille som følge af travlhed i ministeriet. STPS ønsker bl.a., at flere patientforeninger og faggrupper bliver repræsenteret i SRAB. SRAB's medlemmer ønsker at få mulighed for at kommentere på udkast til kommissorium inden vedtagelse. Sundhedsrådet og RAB forum havde på mødet givet udtryk for tilfredshed med det nuværende kommissorium, men at det aktuelle arbejde i SRAB ikke stemmer overens med det, der er beskrevet i kommissoriet.

RAB forum og Sundhedsrådet ønskede desuden en standard i forhold til journalføring, herunder også undervisning herom. Styrelsen havde derfor arrangeret et oplæg om autoriseredes sundhedspersoners pligter i henhold til journalføringsbekendtgørelsen ifm. mødet i SRAB.

Styrelsen oplyste, at der vil blive udarbejdet en temaside om alternativ behandling på styrelsens hjemmeside. Derudover vil alle styrelsens undersider om alternativ/komplementær behandling samt RAB-ordningen blive gennemgået.

Styrelsens vicedirektør har inviteret forskellige interessenter til workshop d. 30. maj 2022. På mødet kan interessenter komme med input til, hvordan STPS kan understøtte deres samarbejdspartnere digitalt. Det Rådgivende udvalg fik mulighed for i fællesskab at udpege en repræsentant til denne workshop.

b. Forsknings- og Internationalt udvalg

Den 1. november 2021 fik habile medlemmer af de tre udvalg forelagt de ansøgninger, der var blevet vurderet støtteværdige af Innovationsfonden. Medlemmerne havde således mulighed for at komme med bemærkninger forud for, at styrelsen traf endelig afgørelse i forhold til udmøntning af de resterende forskningsmidler.

5. Orientering fra medlemmer af SRAB

c. Bordrunde

Sundhedsministeriet orienterede om, at diverse debatter i Folketinget vedr. alternativ/komplementær behandling kan ses via Folketingets TV-kanal eller på Folketingets hjemmeside.

Sundhedsrådet orienterede om, at de er ved at klarlægge, hvordan de mener et videnscenter for alternativ behandling bedst kan organiseres. Derudover har de et fælles udviklingsarbejde med RAB-forum mhp. at styrke RAB, herunder ift. kvaliteten af og estimering af tid brugt på undervisning. Sundhedsrådet mener, at RAB-bekendtgørelsen er forældet, da der heri er angivet, at *"E-learning kan indgå som en mindre del i undervisningen, hvis der i øvrigt består et lærer-/elevforhold"*. Foreninger mener, at live onlineundervisning giver mulighed for direkte dialog, og der derfor bør ses på, om dette i højere grad skal kunne anvendes.

RAB-forum er ved at undersøge, hvor mange foreninger i RAB-forum, der har krav om at behandlerne skal have førstehjælpskursus. Derudover arbejder de på at udarbejde krav til hygiejne, som foreningerne skal leve op til.

Lægeforeningen orienterede om, at de har fokus på alternativ/komplementær behandling, og at de ser frem til debatten om et videnscenter i Folketinget.

Danske Patienter oplyste, at repræsentanter fra forskellige patientforeningerne mødes to til tre gange om året og diskuterer forskellige problemstillinger. Medicinsk cannabis fylder ikke så meget mere, men diskussionen herom har været en vigtig case ift. lægers holdninger til alternative/komplementære behandlinger. Der er bred opbakning til oprettelse af et videnscenter for alternativ/komplementær behandling. Repræsentanterne gav udtryk for, at de håbede, at et center kan være med til at styrke samarbejdet mellem det konventionelle

og det alternative/komplementære, og at det på sigt kan styrke rådgivningen af patienter - en opgave som på nuværende tidspunkt ligger hos de enkelte patientforeninger.

DSOM orienterede om, at nogle af deres møder hvert år er åbne for offentligheden. Foreningen støtter også op om oprettelsen af et uafhængigt videnscenter, gerne inspireret af NAFAM i Norge.

Forbrugerrådet havde ikke noget at orientere om.

LNS orienterede om, at de arbejder med uddannelse og efteruddannelser, herunder dokumentationen heraf. De stillede spørgsmål til, hvordan de dokumenterer åndelig undervisning, da nogle af deres medlemmer har fået en væsentlig del af deres uddannelse af åndelige veje. De savner, at resultatet af deres behandlinger kan anerkendes på samme måde som forskningsresultater.

DKMA orienterede om, at de bl.a. arbejder med at kortlægge interaktioner mellem medicin og naturlægemidler samt kosttilskud. Fx mødes europæiske eksperter fra styrelser og universiteter mhp. at vurdere, hvad er der af evidens for virkningen af naturlægemidler.

6. Dagens tema - autoriserede sundhedspersoners journalføring

Jurist Pernille Kjersgaard fra Sundhedsjura under Styrelsen for Patientsikkerhed holdte oplæg om autoriseredes sundhedspersoners pligter i henhold til journalføringsbekendtgørelsen. [Journalføring - Styrelsen for Patientsikkerhed \(stps.dk\)](https://stps.dk). Se vedhæftede præsentation.

7. Forslag til punkter til dagsorden til næste møde

- Hygiejnekrav.
- Videnscenter vedr. alternativ/komplementær behandling.
- Oplæg vedr. NAFKAM.

8. Kommende møder

Fredag den 16. september 2022, kl. 13-16.

Fredag den 28. april 2023, kl. 13-16.